

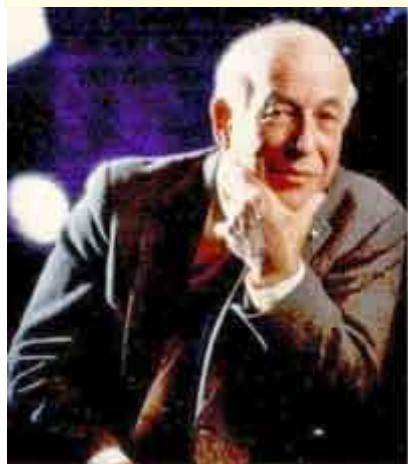
Nogle hovedregler for ufo-efterforskning

Studiet af uidentificerede flyvende objekter har nu eksisteret i 70 år. Mængden af historier, teorier og spekulationer kan synes overvældende. I stedet for at levere fornuftige forklaringer er ufologien i vid udstrækning blevet reduceret til en fabrik, der leverer mystik som underholdning til medierne, herunder ikke mindst til internettet. Som en hjælp til at finde hoved og hale i alt dette har skeptikeren Philip J. Klass opstillet 10 hovedregler, det vil være en god ide at holde sig for øje, når man beskæftiger sig med ufoer.

Af Henning Dethlefsen

Man skal ikke bevæge sig langt ind i ufologiens verden for at indse, at ikke meget er, hvad det giver sig ud for at være. Det starter allerede med betegnelsen ufologi, som jo umiddelbart kan give det indtryk, at vi her har at gøre med en respektabel videnskab på linje med biologi eller geologi.

Der har rigtignok været kendte videnskabsfolk med interesse for uføfænomenet, og der har været videnskabelige undersøgelser af emnet, især i 1940'erne og 1950'erne. Men ufologi som sådan er ikke accepteret som en videnskabelig gren og bliver af de fleste videnskabsfolk karakteriseret som en pseudovidenskab. Enhver kan kalde sig ufolog, ufoeafterforsker eller ufoekspert, uden at der bliver stillet krav til uddannelse eller metoder. Der er således frit slag for alskens plattenslagere.

Philip J. Klass (1919-2005). Klass skal angiveligt i sit testamente have udtalt en forbandelse imod alle ufologer, som tænker ilde om ham, nemlig at de aldrig nogensinde vil nærme sig en forklaring på ufoerne, samt at de på deres dødsleje vil huske netop denne forbandelse.

Skeptikeren over dem alle

Heldigvis findes der også skeptikere, ofte kaldet debunkere, som bruger tid og energi på at undersøge og kritisere ufologien.

Nogle ufologer ser disse skeptikere som et nødvendigt onde til at begrænse ufologiens allerværste udskejelser, mens andre betragter dem som snæversynede ignoranter eller sabotører ansat af regeringen for at holde den store sandhed om ufoerne skjult. En af de mest forhadte af disse sabotører var Philip J. Klass.

Klass var uddannet elektronikingeniør, men er først og fremmest kendt som journalist og ufoskeptiker. I 34 år var han redaktør for *Aviation Week and Space Technology*.

Han var med til at grundlægge den kendte skeptikerorganisation CSICOP (The Committee for the Scientific Investigation of Claims of the Paranormal).

Fra 1989 til 2003 udkom hans tidsskrift *SUN* (Sceptics UFO Newsletter). Her skrev Klass mange både underholdende og meget grundige artikler.

Klass var arbejdsnarkoman og kendt for at være både uhyre vidende og ihærdig i sine undersøgelser, egenskaber, som selv ikke hans hårdeste kritikere kunne benægte.

Han svarede også beredvilligt på breve, hvilket SUFOI's nuværende formand, Kim Møller Hansen, havde glæde af i 1980'erne. Han kunne dog også være lidt for ihærdig, idet han et par gange, når han ikke kunne finde en naturlig forklaring, gik over til at angribe sine modstanderes personlighed. Han var også lidt af en enspænder, som først blev gift i den sene alder af 60.

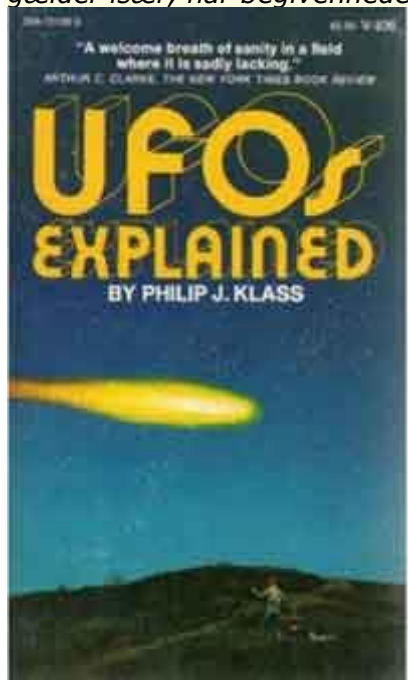
Klass er især kendt for at have fremsat den teori, at mange ufoer i virkeligheden er en slags kuglelyn - en teori, der vil have svært ved at finde tilhængere i dag.

Især i bøgerne *UFOs Explained* (1976) og *UFOs: The Public Deceived* (1983) fremlægger og diskuterer Klass 10 hovedregler eller principper for

ufoeafterforskning. Disse hovedregler har Klass opstillet på baggrund af mange års undersøgelser. Selv om det i fremtiden skulle blive bevist, at nogle ufoer er udtryk for, at rumvæsner besøger Jorden, ja så udgør disse hovedregler stadig et værdifuldt bidrag til bedømmelse af ufoberetninger. I det følgende gennemgås disse hovedregler opstillet af Klass.

Hovedregel 1

Selv fuldstændigt ærlige og intelligente mennesker kan, når de pludselig bliver udsat for en kortvarig, overraskende begivenhed, være voldsomt upræcise, når de forsøger at beskrive denne begivenhed. Dette gælder især, når begivenheden indeholder et for dem ukendt objekt.

De 10 hovedregler blev forklaret i Klass' bøger.

Dette er et velkendt fænomen, som man vil støde på igen og igen, når man undersøger sager, der er blevet opklaret. Lavtflyvende balloner beskrives fx som metalliske og som bevægende sig i stor højde og med stor fart.

En af de mest berømte sager er Zond IV-hændelsen fra den 3. marts 1968, hvor et sovjetisk rumfartøj brændte op i flere stykker over Nordamerika, men hvor flere vidner beskrev det som et gigantisk, metallisk rumfartøj udstyret med vinduer, der langsomt bevægede sig i trætopshøjde.

Helt den samme effekt har SUFOI dokumenteret i undersøgelsen af en hændelse over Nordjylland nytårsaften 1978. Her blev de brændende rakettrin fra en sovjetisk opsendelse beskrevet som et langsomt flyvende fartøj med en række vinduer.

Fra USA kendes sagen om lysene fra Phoenix fra 1997. Denne store og meget vigtige sag, hvor vidner beskrev gigantiske fartøjer, der ligeledes langsomt, komplet lydløst og i lav højde bevægede sig hen over nattehimmelen, blev efter alt at dømme udløst af en højtflyvende formation af fly. Sagen demonstrerer, at selv hvis begivenheden udløses af et i og for sig velkendt objekt, som fx et fly, så kan vidnernes ophidselse være med til voldsomt at forvrænge oplevelsen.

At mange vidner fastholder deres oplevelse, selv længe efter at de er blevet præsenteret for en forklaring, berører ikke grundlæggende deres ærlighed (oplevelsen er jo den samme) og bør heller ikke overraske. Vi er alle påvirket af forestillinger formidlet af kultur og medier og har derfor en tilbøjelighed til at fylde eventuelle huller i vores oplevelse af vores omverden med disse forestillinger. Ser vi en række uidentificerede lys på himlen, vil nogle således naturligt komme til at tænke på en række lysende vinduer i et fartøj (tog eller fly) eller forbinde lysene til et enkelt, gigantisk fartøj.

Læs mere i *50 år med ufoer - 50 års erfaringer med rapportarbejde* side 55: Fra vidnesbyrd til oplevelse.

Tidsskriftet som Klass var redaktør for i 34 år.

Phoenix-lysene - en af ufohistoriens største sager.

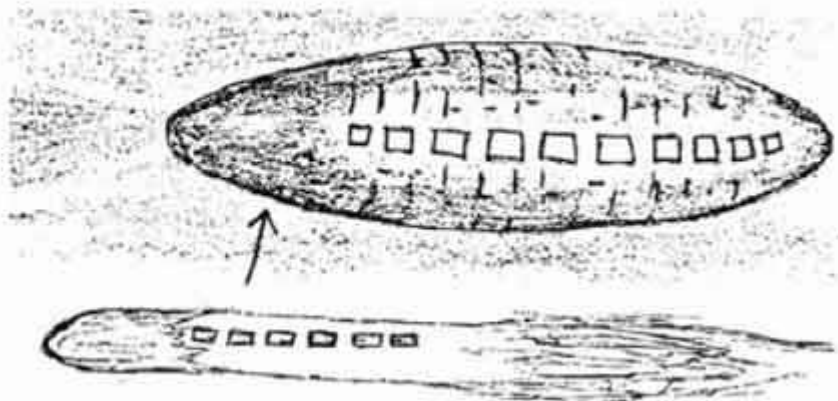
Hovedregel 2

På trods af det menneskelige sanseapparats naturlige begrænsninger, især ved opfattelsen af korte, pludselige og overraskende begivenheder, kan nogle af vidnerne beskrivelser alligevel være ret præcise.

Problemet for efterforskeren består i at skelne mellem de præcise og de voldsomt upræcise dele af beskrivelsen. I nogle sager kan det meget vel være umuligt at skelne, indtil ufoen er blevet identificeret, hvilket betyder, at nogle sager i realiteten vil være uløselige.

Sandheden i dette udsagn bliver især tydelig, når man fører statistik på hændelser med mange vidner. I sagen om Zond IV var således ¼ af beskrivelserne i overensstemmelse med et sovjetisk rumfartøj, der brændte op i atmosfæren, medens ¼ var helt ved siden af. Resten tillod ingen klar konklusion.

Man kan let forestille sig en lignende sag, hvor der dog kun er et enkelt vidne, hvis beskrivelse så tilfældigvis er helt ved siden af. Hvis ikke der tilføres yderligere informationer andetsteds fra, vil denne sag i realiteten være uløselig, og vi vil derfor stå med en „ægte“ ufo, også selv om fænomenet måske i virkeligheden var et sovjetisk rumfartøj som i Zond IV-sagen.

Witness sketches that accompanied the reports below of the Zond IV event (From UFOs: Explained by Philip Klass) and a photograph of the Jules Verne ATV re-entry/breakup (NASA), which is similar to what the witnesses actually saw that night.

Sådan oplevede nogle af vidnerne Zond IV. Til højre som fænomenet i virkeligheden så ud.

Problemet med beskrivelser, som både er præcise og meget upræcise, bliver også demonstreret i sagen fra Phoenix. Lysenes antal, bevægelse og udseende bliver faktisk beskrevet enslydende og egentlig fint i overensstemmelse med lys fra fly i formation. Vidnerne opfattelse af lysene får dem dog samtidig til at beskrive lysene som et enkelt objekt, der bevæger sig ganske langsomt etc., hvilket jo slet ikke harmonerer med jetfly i stor højde.

Lyset fra Orford Ness-fyrtårnet blev i 1980 forvekslet med et mystisk fartøj i skoven.

Sagen demonstrerer, hvor afgørende vigtigt det er at adskille tingene, når man skal vurdere informationer fra vidner: Hvad er direkte iagttagelser, og hvad bygger i realiteten på en vurdering?

I den berømte Rendlesham-sag (England, 1980) er dette ekstremt tydeligt, når et lys i skoven, fordybninger i skovbunden og mærker på træerne bliver fortolket som spor efter en ufo, der landede. Her viste lyset sig at stamme fra et lokalt fyrtårn, mens en stedkendt skovløber senere identificerede fordybningerne som kaniners skræbehuller og mærkerne på træerne som afsat af skovhuggere for at markere træerne som klar til fældning.

I forlængelse af problemet med at skille præcise beskrivelser fra upræcise er det således også undersøgerens opgave at identificere og udskille ting, som i virkeligheden intet har at gøre med det efterforskede objekt.

En skovløber identificerede hullerne i skovbunden som skrabe huller lavet af kaniner.

Læs mere i 50 år med ufoer - 50 års erfaringer med rapportarbejde side 104: Når flere fænomener bliver til en ufo.

Hovedregel 3

Hvis en person ser noget for ham usædvanligt eller ukendt objekt og tror, at det er et rumskib fra en anden planet, vil personen samtidig have en tilbøjelighed til at opleve, at objektet reagerer på personens tilstedeværelse, også selv om dette ikke er tilfældet.

Dette er et velkendt reaktionsmønster i mange ufosager. Ophidselsen, når mennesker iagttager noget, som de antager er et fremmed rumskib bemanded med rumvæsner, påvirker, hvordan de oplever objektet.

I Rendlesham-sagen, hvor en del af begivenhederne blev optaget på lydbånd, kan man tydeligt fornemme vidnernes voksende nervøsitet, efterhånden som de kommer længere ind i skoven i jagten på det mystiske lys - og dette selv om de er trænede soldater. At lyset bare trækker sig tilbage ind i skoven, tolker soldaterne som, at fartøjet reagerer på deres forsøg på at komme tættere på. Ikke overraskende, da der jo er tale om lyset fra et fyrtårn, lykkes det dem aldrig at komme tættere på.

Tim Ley, et af hovedvidnerne i Phoenix-sagen, fortalte senere, hvordan nervøsiteten voksede i løbet af hændelsen, men mente, at det skyldtes, at kroppen blev påvirket af et gigantisk kraftfelt, som udgik fra det mystiske objekt. Samtidig blot ca. 7 kilometer mod øst betragtede Mitch Stanley det samme objekt gennem en kikkert og identificerede det som en formation af fly.

I Portage County-sagen fra 1966 forfulgte betjenten Dale Spaur planeten Venus i sin patruljevogn.

I andre sager er det planeten Venus, der i perioder kan ses som et stort, lysende objekt, som påvirker vidnerne. I 1966 i staten Georgia forfulgte en politibetjent således Venus i sin politibil i den tro, at det var et fartøj, som i forsøget på at undslippe manøvrerede på himlen. I sin ophidselse havde han ikke bemærket, at bevægelserne i virkeligheden skyldtes hans egne manøvrer på vejen. Da han tog en forkert afkørsel, ventede fartøjet endda pænt på ham! En undersøgelse af Ariel-sagen fra 1992, hvor ca. 60 skolebørn angiveligt ikke kun så en flyvende tallerken lande, men også så rumvæsner, viser, hvordan menneskers ophidselse og angst kan påvirke deres opfattelse af, hvad de ser - og ikke mindst deres senere erindring af samme oplevelse.

Børnene så noget lande. I dele af beskrivelserne senere mindede objektet rigtig meget om en helikopter. På grund af en slags massehysteri spredte oplevelsen sig blandt børnene som en observation af en flyvende tallerken og rumvæsner. Dette understøttes ikke mindst af de meget store forskelle i børnenes beskrivelser af hændelsen.

Læs mere i 50 år med ufoer - 50 års erfaringer med rapportarbejde side 79: Observatørers

reaktioner.

Hovedregel 4

Nyhedsmedier, som er meget hurtige med at offentliggøre sensationelle ufomeldinger, er efterfølgende meget dårlige til at bruge tid og spalteplads, når der begynder at dukke mere kedelige forklaringer op.

Dette så man tydeligt i sagen om Phoenix-lysene, hvor de mere sensationelle beskrivelser fandt vej til avisoverskrifterne og senere de såkaldte ufodokumentarfilm, mens de mere almindelige forklaringer og observationer, som fx den givet af Mitch Stanley, blev helt ignoreret eller kun nævnt i forbifarten.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at der foregår en udvælgelsesproces, når ufosager havner i medierne. De journalister, som behandler ufosagerne, er ikke videnskabelige eller militære eksperter, der har til opgave at foretage objektive undersøgelser. Deres opgave består hovedsageligt i at fortælle og herefter sælge en god historie. Historien om mystiske fartøjer, der styres af rumvæsner, vil derfor som oftest udkonkurrere en historie om noget så almindeligt som fly. Medierne fungerer her (ikke sjældent hjulpet på vej af ufologerne) som et filter, der frasorterer den ¼ af vidnerne, som giver den rigtige, men kedelige forklaring, og samtidig fokuserer på den ¼, hvis beskrivelser er helt ved siden af.

Læs mere i 50 år med ufoer - 50 års erfaringer med rapportarbejde side 95: Observationer i medierne.

Medierne spiller en stor rolle for udbredelsen af ufomyten.

Hovedregel 5

Intet menneske er i stand til korrekt at bedømme størrelse og afstand på et objekt på himlen, medmindre det er meget tæt på eller befinder sig i nærheden af et andet objekt, som man kender størrelse og afstand på i forvejen. Dette gælder ikke mindst mennesker, der kan beskrives som trænede iagttagere, fx militærfolk, politifolk og piloter.

Dette er en grundlæggende erkendelse, som allerede blev udtalt af en af ufologiens mest kendte fortalere, astronomen J. Allen Hynek. Han skrev: „... man må derfor konkludere, at de fleste udtalelser angående hastighed, afstand og højde er fuldstændigt utroværdige, og man bør derfor se bort fra dem. Og dette gælder især observationer gjort om natten” (Steiger: *Project Bluebook* 1976, s. 228).

Ufologen John Keel skrev: „Vurdering af højde er langt sværere at foretage, selv for erfarne piloter. Og om natten er det nærmest umuligt at bedømme et objekts højde (sædvanligvis bare et lys) af ukendt størrelse. Derfor er vurderinger af ufoers hastigheder normalt upræcise, og vurderingen af højde tvivlsomme, medmindre objektet befinder sig i nærheden af noget med en kendt højde, som fx et bjerg eller en almindelig flyvemaskine” (Spencer and Evans: *Phenomenon: Forty Years of Flying Saucers* 1988, s. 187-88).

Oberstløjtnant Halt var leder af soldaterne i Rendlesham-sagen.

Faktisk kunne noget tyde på, at trænede iagttagere såsom piloter og militærfolk i visse situationer er *dårligere* stillet, når et objekt

skal identificeres. Piloters træning er fokuseret på at opretholde sikkerheden for deres fly og eventuelle passagerer: Den 14. januar 2012 foretog en pilot fra Air Canada på vej over Atlanten således en hasarderet undvigemanøvre, fordi han pludselig så sig på kollisionskurs med et andet fly. Dette fly viste sig dog senere (endnu engang) at være planeten Venus.

Soldaterne i Rendlesham-sagen var først og fremmest trænet til at sørge for sikkerheden for flyene og mandskabet på deres luftbase. Da de først så lysene i skoven, tænkte de derfor primært på et nedstyrtet fly og senere på noget fjendtligt spionudstyr, og denne ide om „et fartøj i skoven” satte i høj grad sit præg på deres videre tilgang og opfattelse af situationen.

Læs mere i *50 år med ufoer - erfaringer med 50 års rapportarbejde* side 31: Når sanserne snyder.

Hovedregel 6

Når medierne først har fået offentligheden til at tro på, at der er ufoer i nærheden, er der mange både naturlige og menneskeskabte objekter, der - specielt om natten - i den håbefulde observatørs opfattelse forvandler sig til noget usædvanligt. Rapporterne fra disse nye vidner øger yderligere ophidselsen i offentligheden, hvilket får stadig flere til at kigge efter ufoerne osv. Denne selvforstærkende effekt vil fortsætte, indtil medierne eventuelt mister interessen, hvorefter ufobølgen hurtigt vil dø ud.

Den selvforstærkende bølgeeffekt er efterhånden velkendt og bredt accepteret inden for ufologien, og der er foretaget seriøse studier af den. Bølgeeffekten opstår, når folks generelle uvidenhed om, hvad man kan forvente at se på himlen, kombineres med mediernes pludselige fokusering på hændelser på himlen. Med et forhøjet antal mennesker uden kendskab til fænomener på himlen med øjnene rettet opad ville det være overraskende, hvis antallet af ufoobservationer ikke steg. Når disse observationer havner i medierne, øges opmærksomheden yderligere osv.

De første kendte ufobølger bestod faktisk ikke i beretninger om rumfartøjer, men om luftskibe, som jo var datidens fantastiske, nye luftfartøjer. Der tales således fx om den store amerikanske luftskibsbølge 1897-98. I Danmark og Norge var der en mini-luftskibsbølge i 1910.

I sagen om Phoenix-lysene er det værd at bemærke, at der på observationsaftenen var en speciel opmærksomhed rettet mod himlen på grund af kometen Hale-Bopp. Gennem medierne havde folk hørt om dette spektakulære syn, og der var derfor ekstra mange, som rettede blikket mod himlen. Dette har utvivlsomt haft betydning for hændelsen.

Senere samme aften blev brugen af flares filmet over et af flyvevåbnets træningsområder i nærheden af Phoenix. En flare er en lyskugle, der skydes ud fra en flyvemaskine som værn mod varmesøgende missiler eller for at oplyse landjorden. I lang tid var disse billeder med til at styrke sagen og gav den en fremtrædende plads i medierne, om end der som sagt kun var tale om flares.

Det er givet, at al denne opmærksomhed har fået flere til at tænke tilbage for at se, om ikke også de på denne nat havde set noget usædvanligt og kunne være „med på bølgen”.

I Rendlesham-sagen havde der ikke forudgående været ufomeldinger eller noget, der kunne øge opmærksomheden fra mediernes side. Til gengæld havde der her forinden været et meteor, en såkaldt ildkugle, på himlen, som var blevet bemærket af folk på basen. Faktisk meldte vagterne på den amerikanske luftbase, at denne ildkugle var faldet ned (eller landet) i den nærliggende skov. Også her var der således øget opmærksomhed på himlen i en periode, hvor basen lå relativt stille pga. julen, og jorden var nu gødet for yderligere ufooplevelser.

Hovedregel 7

I forsøget på at bedømme, om en uforapport er snyd, bør en efterforsker altid koncentrere sig om eventuelle konkrete beviser (eller manglen på samme, når der burde være konkrete beviser), og ikke forlade sig på andres positive bedømmelse af de personer, som er involveret i sagen.

Dette er noget, man ligeledes støder på igen og igen i ufosager. I stedet for at koncentrere sig om det faktiske bevis, fremhæves troværdigheden af de mennesker, som fremlægger beviset. Som vi har set, fremhæves værdien af at være en trænet iagttager fx i Rendlesham-sagen. Eller man gør det modsatte: Fremhæver værdien af at være fuldstændig ikke-forudindtaget som med børnene i Ariel-sagen. I Ariel-sagen understreges samtidig igen og igen værdien af John Macks interviews af børnene, fordi han var uddannet og professionel psykolog. Begge dele viste sig hurtigt at være temmelig irrelevant sammenholdt med sagens konkrete beviser. Dette betyder ikke, at bedømmelsen af de involverede er irrelevant, men at bedømmelsen af de konkrete beviser *altid* må prioriteres højere. Tit viser den entydigt positive bedømmelse af de involveredes gode egenskaber ikke at være helt så entydig.

Hovedregel 8

Selv hvis erfarne ufoefterforskere - på grund af manglende informationer og på trods af en ihærdig indsats - ikke ser sig i stand til fuldstændigt at forklare og identificere en uforapport, er dette ikke noget bevis for, at Jorden får besøg af rumskibe.

Piloter er ikke altid de bedste vidner.

En Lockheed C-130 Hercules udskyder flares.

(Foto: Tidus Tia)

Kometen Hale-Bopp fik i 1997 mange til at rette opmærksomheden mod himlen.

Dette kan siges at være baseret på den meget grundlæggende og siden oldtiden kendte fejlslutning kaldet „begrundelse baseret på uvidenhed“ (på engelsk: argument from ignorance). Med astronomen Neil Tysons (kendt fra tv-serien Cosmos) ord: „De siger: ‚Jeg ved ikke, hvad det er. Så det må være rumvæsner fra en anden planet, som besøger jorden‘. Altså: Hvis de hævder, de ikke ved, hvad det er, burde samtalen ende lige netop der! Man kan ikke bare fortsætte med: ‚Så må det være rumvæsner fra en anden planet!‘.“ Man kan meget kort karakterisere „Vi ved ikke, hvad det er. Altså må det være ...“ som al mystiks dårlige undskyldning og den videnskabelige tilgangs diametrale modsætning. I videnskaben bygger man viden på viden. Derfor hedder det viden-skab. Inden for mystikken bygger man derimod viden - eller snarere spekulation - på uvidenhed. Dette er netop grunden til, at hverken det gamle Egypten eller det gamle Babylon er blevet udpeget til den moderne videnskabs vugge, men derimod det gamle Grækenland, hvor rationalitet og empiri blev udviklet som en modvægt til netop mystikkens vildveje, jf. filosoffer som Aristoteles. Denne kamp udkæmpes endnu den dag i dag. Kampen er især tydelig inden for ufologiens verden og kan ses udtrykt i ufodiskussionerne på internettet. Jo, også på dette område var de gamle grækere forud for deres tid.

Neil deGrasse Tyson er astronom og kan ikke finde nogen grund til at tro, at ufoerne er rumskibe.

Hovedregel 9

Hver gang nogen får øje på et lys på nattehimlen, og dette bliver meldt som et uidentificeret objekt til en radaroperatør, og denne bliver bedt om at kigge efter et uidentificeret signal, så vil der næsten altid blive fundet et uidentificeret signal. Og modsat: Hver gang, der iagttages et uidentificeret signal på en radar, og der udsendes en observatør, så vil der næsten hver eneste gang blive fundet et uidentificeret objekt på himlen.

Dette er en regel, som ikke er helt så aktuell i dag, som da den blev præsenteret af Klass. Datidens såkaldte primære radarer er nemlig i vidt omfang blevet udskiftet med sekundære radarer. Forskellen består i, at de primære radarer udsender et signal, som, når det vender tilbage, skal tolkes af operatøren.

Rigtig mange forhold kan resultere i, hvad man kunne kalde falske signaler (i fagsproget kaldet angels), som det kræver stor erfaring og dygtighed at tolke. Ikke mindst atmosfæriske forhold spiller her en rolle. En radaroperatør, som på disse radarer sættes til at lede efter et mystisk signal, vil derfor meget tit kunne finde noget.

De sekundære radarer reagerer på såkaldte transpondere indbygget i de enkelte fly, hvorfor en tolkning ikke er så afgørende.

Et godt eksempel på dette er den belgiske ufobølge fra 1989-1990. Under en af de mere dramatiske hændelser blev to F 16-jagere af iagttagere på jorden dirigeret hen, hvor der var blevet set underlige lys. Radarobservatører på jorden modtog ligeledes sporadiske signaler fra området, og det samme skete for radarudstyret på de to jagerfly, da de ankom til området.

To belgiske F 16-jagere fik en ufo på radarskærmen i 1990. Men var det i virkeligheden en engel?

Signalerne kom og forsvandt, bevægede sig op og ned med høj hastighed og bevægede sig endog i et tilfælde under jorden! Piloterne selv så aldrig noget.

Belgiske ufologer har talt om ni tilfælde, hvor jagernes radarer låste sig fast på noget. Men militæret satte senere dette ned til tre, hvor radarerne havde låst sig fast på hinandens signaler. Resten havde været et udslag af netop falske signaler forårsaget af temperaturforskelle i atmosfæren.

Hvad angår observatøren i marken: Hvis man bevidst og måske vedholdende leder efter noget ukendt, vil man meget tit finde noget, om ikke andet så fordi de færreste mennesker har så meget viden eller har så gode sanser, at de vil være i stand til uden tvivl at identificere samtlige objekter/fænomener på himlen.

Hovedregel 10

Mange ufosager synes at være mystiske og uforklarlige, simpelthen fordi efterforskerne ikke har været tilstrækkeligt ihærdige i deres efterforskning.

Hvor afgørende en ihærdig indsats - hvor der tages højde for alle muligheder, og hvor der så hurtigt som muligt foretages konkrete undersøgelser - i virkeligheden er, viser en af SUFOI's mest bemærkelsesværdige sager, nemlig sagen om „UFO-styrtet på Amager“ fra 1983. Sagen blev i vid udstrækning opklaret takket være rapportoptager Arne S. Petersens indsats.

Den 23. marts 1983 om aftenen var 23-årige Jens sammen med sin kæreste Maria på besøg hos vennen Erik i Hvidovre ved København. De opholdt sig i Eriks lejlighed på 16. etage, hvor de havde et klart udsyn mod sydøst.

Pludselig ser både Jens og Maria et hvidt, lodret faldende lysspor, som på brøkdele af et sekund tilsyneladende rammer et sted på øen Amager og efterlader et rødt punkt.

Efter at have studeret det mystiske, røde punkt gennem en kikkert, beslutter de tre at tage det i nærmere øjesyn. De kører i første omgang ud til Schradersvej i Hvidovre, hvor de fra en høj kan se lidt flere detaljer.

Objektet bedømte de til at være omkring fem meter i diameter. Det var ujævnt og lyste hvidt i toppen og mere rødt i bunden - og det måske mest interessante: Der var tydeligvis menneskelig aktivitet omkring objektet. To personer tilsyneladende iført militæruniformer og kamphuer var i forgrunden ved at opføre en afskærmning, medens silhetterne af flere personer kunne ses i baggrunden. Der var også to køretøjer: en stor militærlastbil og noget, der lignede en stationcar.

De tre vidner forsøgte at komme endnu tættere på og kørte derfor videre til Rosenhaven i Københavns Sydvestkvarter. Herfra bedømte de objektet til at befinde sig på Amager Fælled lidt syd for indsejlingen til havnen. Herfra fortsatte køreturen til selve området på Amager, hvor de dog blev standset af lukkede porte og besluttede at køre hjem til lejligheden, hvor de ankom kl. 20.30. Herfra kunne de stadig iagttage det røde lys i ca. 5 minutter, før det gik ud.

Jens kontaktede allerførst Tårnby Politi om hændelsen, men da de mest af alt virkede ligeglade, kontaktede han SUFOI, hvor man straks gik i gang med at kontakte myndighederne. Allerførst blev Kastellet i København kontaktet, hvor pressechefen dog forsikrede, at militæret ikke havde noget med sagen at gøre. I stedet blev SUFOI henvist til Tårnby Brandvæsen, som angiveligt havde afholdt en brandøvelse på Fælleden samme aften. Hos Tårnby Brandvæsen kendte man imidlertid ikke noget til nogen brandøvelse, og SUFOI blev i stedet sendt videre til Københavns Brandvæsen, som havde den nordlige del som sit ansvarsområde. Man kontaktede også Tårnby politi, som hævdede, at de efter Jens' henvendelse havde kontaktet Tårnby Brandvæsen, som så allerede dagen efter hændelsen havde sendt en brandinspektør ud for at inspicere området. Dette havde Tårnby Brandvæsen „glemt“ at nævne under SUFOI's første henvendelse. Brandinspektøren hævdede senere, at han ikke havde fundet noget i området.

Hele historien mindede nu mere og mere om en klassisk ufokonspirationshistorie a la den berømte Roswell-hændelse fra USA: et nedstyrtet rumskib, militær indblanding og et forsøg på mørklægning fra myndighedernes side. Nu bare ikke i USA, men i lille Danmark. Heldigvis lod Arne Petersen sig ikke nøjes med sådanne spekulationer, men fortsatte sin efterforskning på jorden.

Han kørte ud til området på cykel for at undersøge det sted, hvor objektet angiveligt var faldet ned. Her kunne han se, at en stor del af området lå skjult bag et to meter højt dige, som gjorde, at man faktisk ikke ville have kunnet se noget, medmindre man stod på selve Amager, og at der i øvrigt ikke noget sted var tegn på nedfald eller brand. Var dette virkelig nedfaldsstedet?

Det lykkedes nu Arne Petersen at interviewe Erik, som modsat Jens ikke mente, der havde været tale om en militær lastbil. Erik kunne give en lidt mere nøjagtig beskrivelse af trioens position på højen ved Schradersvej den famøse aften. Arne Petersen tog ud til højen og kiggede i den angivne retning, og det, han nu kiggede på, var ikke Amager, men derimod halvøen, som afslutter Kgs. Enghave på Sjællandssiden. Dette ville dog have været meget svært at se i halvmørket på tiden for observationen.

Pilen viser den retning, som Erik, Jens og Maria kiggede i fra Hvidovre. De tre troede, at det lysende objekt lå på Amager Fælled. I virkeligheden kom lyset fra det sted, som er markeret med en stjerne.

(Tegning: Henrik Klinge Pedersen/SUFOI Picture Library)

Her har Philip J. Klass med sine 10 grundregler for ufoefterforskning leveret et uvurderligt bidrag.

Tim Printy udgiver e-magasinet [SUNlite](#)

.

Heldigvis har Klass fået sine efterfølgere. Han måtte desværre stoppe med *SUN* i 2003 pga. svigtende helbred. I 2009 fik han en værdig efterfølger i form af Tim Printy, som udgiver e-magasinet *SUNlite*, der udkommer seks gange om året og skeptisk behandler alle vigtige hændelser inden for ufologiens verden. Også her er artiklerne både meget grundige og underholdende, og de udgør en guldgrube for alle med interesse for emnet.

Som allerede antydnet udgør Klass' 10 hovedregler for ufoefterforskning ikke et bevis imod eksistensen af rumvæsner eller besøg udefra. Der er simpelthen tale om et udtræk af mange års erfaringer med emnet, som man kan se bekræftet igen og igen, og som tydeligt viser, at ufologien, som den fremtræder i dag, i vid udstrækning bygger på myter og ikke mindst uvidenhed.

SUFOI ønsker at fremstå som en rationel modvægt til udbredelsen af denne ufomyte ved at levere velunderbygget viden til offentligheden.

Kilder:

www.astronomyufo.com/UFO/Klass.htm,
alien.de/cenap/10.htm,
www.sufoi.dk/e-boger/boger/50%20aar%20med%20ufoer.pdf,
www.marc-hallet.be/BelgianUFO.htm,
www.youtube.com/watch?v=9BRDCxNEuyg,
skeptoid.com/episodes/4538,
highstrangenessshow.com/the-ufologist-curse-of-philip-j-klass/,
www.theufochronicles.com/2009/05/walking-in-phil-klass-footsteps.html,
www.gpposner.com/Klass_inter.html,
tampabayskeptics.org/Klass.html,
en.wikipedia.org/wiki/Philip_J._Klass og
www.nytimes.com/2005/12/25/magazine/the-debunker.html?_r=0

Arne Petersen begav sig over til halvøen, hvor han fandt et tydeligt afbrændingssted. En henvendelse til havnemyndighederne afslørede, at stedet jævnligt blev brugt af private til ulovlig afbrænding.

Sagen om „UFO-styrtet på Amager“ demonstrerer endnu engang, at mystik tit opstår, når to eller flere i virkeligheden uafhængige begivenheder knyttes sammen. Det indledende lysspor havde i virkeligheden været et meteor på himlen. Det blev fejlagtigt knyttet sammen med affaldsafbrændingen på jorden.

Men hvad der er mindst lige så vigtigt er, at sagen demonstrerer betydningen af en grundig og ihærdig efterforskning, her i skikkelse af SUFOI's efterforsker Arne Petersen.

Læs mere i *50 år med ufoer - 50 års erfaringer med rapportarbejde* side 107-110: Når flere fænomener bliver til en ufo.

Modgift mod ufo-kuller

Internettet og ikke mindst YouTube flyder i disse tider over med vilde ufohistorier fortalt af skøre kuler og plattenslagere iblandet mere almindelige menneskers ærlige oplevelser. Hvis man synes, at emnet er interessant, kan det være svært at holde hovedet koldt. Grænsen mellem fakta og fiktion er på dette område nemlig nærmest ikke-eksisterende, Derfor er det vigtigt, at enhver med denne interesse lærer at gennemskue ufologiens mange faldgruber.